

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 14/04-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 23. januára 2004 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. M. P., CSc., N. Z., ktorou namieta porušenie svojho práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Nitre sp. zn. 9 NcC 20/03 z 11. septembra 2003, ako aj postupom Okresného súdu v Nových Zámkoch v konaní sp. zn. 10 Er 3040/02, a takto

r o z h o d o l :

1. Sťažnosť Ing. M. P., CSc., v časti, ktorou namieta porušenie svojho práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu v Nových Zámkoch sp. zn. 10 Er 3040/02, **o d m i e t a** ako neprípustnú.

2. Sťažnosť Ing. M. P., CSc., v časti, ktorou namieta porušenie svojho práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Nitre sp. zn. 9 NcC 20/03 z 11. septembra 2003, **o d m i e t a** ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 11. decembra 2003 doručená sťažnosť Ing. M. P., CS., N. Z., (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 4 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Nitre (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 9 NcC 20/03 z 11. septembra 2003.

Takto formulované záhlavie sťažnosti sťažovateľa sa jasne odlišuje od petitu sťažnosti, kde už sťažovateľ žiada deklarovať porušenie čl. 46 ods. 1 ústavy (chýba čl. 46 ods. 4 ústavy) a čl. 6 ods. 1 dohovoru nielen uznesením krajského súdu sp. zn. 9 NcC 20/03, ale aj postupom Okresného súdu v Nových Zámkoch v časti konania sp. zn. 10 Er 3040/02 o námietkach sťažovateľa proti exekúcii. Podľa § 20 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov je ústavný súd viazaný návrhom. Viazanosť návrhom sa zvlášť vzťahuje na návrh výroku rozhodnutia ústavného súdu (petit). Ústavný súd rozhoduje v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy iba o porušení tých práv, ktorých porušenie sťažovateľ namieta. Ústavný súd predpokladá, že tie práva, ktorých porušenie sťažovateľ namieta, sú uvedené v petite jeho sťažnosti, a preto rozhoduje o nich.

Porušenie svojich práv vidí sťažovateľ v nasledovnom, ním opísanom skutkovom stave.

Sťažovateľovi bolo 10. marca 2003 doručené upovedomenie o začatí exekúcie EX 455/2002 z 13. februára 2003 v prospech oprávneného Mesto Nové Zámky na uspokojenie jeho pohľadávky vo výške 65 835 Sk s príslušenstvom. Poverenie na vykonanie exekúcie vydal sudca Okresného súdu v Nových Zámkoch (ďalej len „okresný súd“) Mgr. P. G. 5. februára 2003 pod sp. zn. 5404018690.

Dňa 15. mája 2003 sťažovateľ osobne doručil okresnému súdu námietku zaujatosti zn. 03/Ke/O/01 zo 14. mája 2003 proti konajúcemu sudcovi Mgr. P. G., a to z dôvodov, že jeho námietky proti exekúcii z 24. marca 2003 smerujú proti vadám týmto sudcom vydaného poverenia na vykonanie exekúcie č. 5404 018690 z 5. februára 2003, čím pri rozhodovaní o námietkach má na veci protichodný záujem.

Sťažovateľ ďalej uviedol, že krajský súd uznesením sp. zn. 9 NcC 20/03 z 11. septembra 2003 nevytlúčil sudcu okresného súdu Mgr. P. G. z prejednávania a rozhodovania veci vedenej na okresnom súde pod sp. zn. 10 Er 3040/02, a to najmä z dôvodu, že tento sudca postupuje vo veci v súlade so zákonom, a preto niet dôvodu na jeho vylúčenie z prejednávania a rozhodovania v tejto veci.

Napriek tomu, že voči predmetnému uzneseniu odvolanie nie je prípustné, sťažovateľ ho 8. decembra 2003 podal, lebo je toho názoru, že jeho podanie prípustné je. Avšak pre prípad, že jeho názor je nesprávny, podal sťažovateľ sťažnosť v predmetnej veci aj na ústavný súd.

Sťažovateľ namieta, že uznesením krajského súdu sp. zn. NcC 20/03 z 11. septembra 2003 boli porušené jeho základné práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj čl. 6 ods. 1 dohovoru a z dôvodu hrozby, že okresný súd jeho námietkam voči exekúcii nevyhoví a po ich zamietnutí bude v exekúcii pokračovať, čím bude do jeho majetku zasiahnuté v rozpore so zákonom, domáha sa primeraného finančného zadosťučinenia.

Sťažovateľ žiada, aby ústavný súd deklaroval porušenie jeho uvedených ústavných práv uznesením krajského súdu sp. zn. 9 NcC 20/03, ako aj postupom okresného súdu v časti konania sp. zn. 10 Er 3040/02 o námietkach voči exekúcii a zároveň žiada priznanie primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 50 000 Sk.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene alebo zjavne neopodstatnené môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Podľa § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde návrh nie je prípustný, ak sa týka veci, o ktorej ústavný súd už rozhodol. Ústavný súd v časti, v ktorej sťažovateľ namieta postup okresného súdu v konaní sp. zn. Er 3040/02 o námietkach sťažovateľa proti exekúcii, už rozhodol 14. januára 2004 (na základe sťažnosti sťažovateľa z 30. júla 2003) uznesením sp. zn. III. ÚS 1/04. V okolnostiach prípadu vznik prekážky rei judicatae znamená odmietnutie tejto časti sťažnosti ústavným súdom ako neprípustnej.

V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie sťažnosti pre jej zjavnú neopodstatnenosť absencia priamej vzájomnej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Inými slovami, ak

ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sťažovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (mutatis mutandis I. ÚS 91/03).

Pre potreby predbežného prerokovania sťažnosti sťažovateľa v časti týkajúcej sa uznesenia krajského súdu, ústavný súd predovšetkým ustálil obsah základného práva na prejednanie veci nestranným súdom podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru a následne zisťoval, či namietaným uznesením krajského súdu mohlo vôbec dôjsť k jeho porušeniu v dôsledku existencie priamej príčinnej súvislosti medzi rozhodnutím súdu a základným právom sťažovateľa. Základne právo na prejednanie a rozhodnutie veci nestranným súdom podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je v občianskom súdnom konaní (a tým sa riadi, aj keď s určitými výnimkami, aj exekučné konanie) garantované aj prostredníctvom vylúčenia sudcu z jej ďalšieho prejednávanía a rozhodnutia pre zaujatosť (§ 12 až 16 Občianskeho súdneho poriadku). Z uvedeného dôvodu možno sudcu vylúčiť buď na návrh účastníka súdneho konania, alebo na základe návrhu samotného sudcu. O návrhoch oprávnených subjektov na vylúčenie sudcov rozhodujú nadriadené súdy v senátoch a v prípade sudcu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky iný senát tohto súdu (§ 16 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku).

Ústavný súd už rozhodol, že „do obsahu základného práva na prejednanie veci pred nestranným súdom podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky nepatrí povinnosť súdu vyhovieť návrhu oprávnených osôb na vylúčenie sudcu alebo súdnych osôb z ďalšieho prejednávanía a rozhodovania veci pre pochybnosti o ich nezaujatosti. Obsahu základného práva na prejednanie veci nestranným súdom zodpovedá len povinnosť nadriadeného súdu rozhodnúť za zákonných podmienok o každom návrhu oprávnenej osoby na vylúčenie sudcu z ďalšieho prejednávanía a rozhodnutia veci pre pochybnosti o jeho nezaujatosti“ (Uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 73/97 z 11. novembra 1997).

Sťažovateľ svojím písomným podaním doručeným prvostupňovému súdu 15. mája 2003 vzniesol námietku zaujatosti voči vec prejednávajúcemu sudcovi z dôvodu, že tento sudca pri rozhodovaní o námietkach voči exekúcii (v konaní sp. zn. 10 Er 3040/02) má na

veci protichodný záujem, na základe čoho možno mať pochybnosti o jeho nezaujatosti, pretože námietky smerujú proti vadám ním vydaného poverenia na vykonanie exekúcie.

Podľa § 14 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku dôvodom na vylúčenie sudcu nie sú okolnosti, ktoré spočívajú v postupe sudcu v konaní o prejednávanej veci.

Z obsahu sťažnosti pritom vyplýva, že jej podstatou v časti namietajúcej porušenie čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením krajského súdu je nesúhlas sťažovateľa s právnym názorom krajského súdu, ktorý v danej veci dospel k záveru, že práve také dôvody viedli sťažovateľa k spochybňovaniu nezaujatosti sudcu. Ten pre nezaplatenie súdneho poplatku sťažovateľom za podanie námietok voči exekúcii, konanie o námietkach sťažovateľa vedené na okresnom súde nakoniec zastavil. Argumentujúc touto skutočnosťou za súčasného konštatovania, že sudcovia sú pri výkone svojej funkcie nezávislí a sú viazaní jedine zákonom, sú povinní rozhodovať nestranne, spravodlivo a bez prietáhov a iba na základe zistených skutočností a v súlade so zákonom, krajský súd nevyvlúčil sudcu okresného súdu Mgr. G. z prejednávania a rozhodovania veci.

Sťažovateľova nespokojnosť s obsahom uznesenia krajského súdu sp. zn. 9 NcC 20/03 nie je dôkazom jeho neústavnosti a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť právny názor krajského súdu svojím vlastným. O svojvôli pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom, v tomto prípade krajským súdom, by bolo možné uvažovať vtedy, ak by sa jeho názor natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku, že by zásadne poprel ich účel a význam (mutatis mutandis I. ÚS 115/02). Podľa názoru ústavného súdu posúdenie predmetnej otázky zo strany krajského súdu takéto nedostatky nevykazuje, a preto je sťažnosť zjavne neopodstatnená.

Vzhľadom na všetky tieto skutočnosti je námietka porušenia čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru v tejto časti sťažnosti zjavne neopodstatnená.

Tiež bolo už bez právneho významu zaoberať sa ďalšími požiadavkami sťažovateľa na rozhodnutie ústavného súdu vrátane jeho žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu pre konanie pred ústavným súdom.

Z uvedených dôvodov rozhodol ústavný súd tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. januára 2004